

1. Shrnutí

- Česká ekonomika byla podobně jako ekonomiky jiných zemí v 1. čtvrtletí výrazně zasažena průběhem nákazy koronavirem. Opatření, která byla proti šíření nákazy zavedena, přispěla k meziročnímu poklesu hrubého domácího produktu (HDP) o 2,0 %¹ a mezičtvrtletnímu o 3,3 %. Z pohledu výdajových složek HDP nejhlubší propadl nastal u investiční aktivity (meziročně o 5,5 %, mezičtvrtletně o 9,7 %), která je tradičně nejcitlivější na negativní šoky. Ve směru poklesu HDP působila i bilance zahraničního obchodu. Domácí spotřeba k růstu HDP přispívala kladně, bylo to však jen kvůli prudkému navýšení spotřeby vládních institucí. Pokles se nevyhnul ani většině zemí EU, které byly podobně jako Česko zasaženy nákazou. Meziroční pokles HDP v Evropské unii činil 2,6 %, mezičtvrtletně se HDP snížil o 3,2 %.
- Hrubá přidaná hodnota meziročně klesla o 1,3 % a mezičtvrtletně o 2,5 %. Opatření proti šíření koronaviru přímo zasáhla zejména služby a maloobchod, zároveň některé velké průmyslové podniky přerušily výrobu. Ve zpracovatelském průmyslu tak klesla HPH meziročně o 3,4 % a mezičtvrtletně o 2,9 %. Vzhledem k omezením uvaleným na maloobchod a některá odvětví služeb bylo nejvíce zasaženo uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství, kde meziroční propadl HPH činil 4,9 % a mezičtvrtletní 5,4 %. Naopak meziroční růst si udržely informační a komunikační činnosti (3,8 %). Rostla rovněž HPH ve stavebnictví (meziročně o 2,5 % a mezičtvrtletně o 0,7 %).
- V 1. čtvrtletí se hodnota vývozu zboží meziročně propadla o 40,9 mld. korun (4,4 %). Většina z tohoto poklesu se odehrála v březnu. Nejvíce zasažen byl export motorových vozidel (meziročně –15,1 mld. korun, –5,9 %) a strojů a zařízení (–8,3 mld., –7,8 %). Omezení zredukovala zejména vývoz do Evropské unie. Dovoz zboží také výrazně klesl, a to o 33,1 mld. Výsledná bilance tak dosáhla přebytku 40,9 mld. korun, ten se ale meziročně zhoršil o 7,8 mld.
- Celková cenová hladina se podle deflátoru HDP v 1. čtvrtletí meziročně zvýšila o 3,6 %. Stejněho meziročního přírůstku dosáhl také index spotřebitelských cen. Zrychlila dynamika cen potravin a nealkoholických nápojů (6,1 %). Naopak mírně zvolnil růst cen bydlení a energií, i když nadále zůstal poměrně silný (4,2 %). Cenový vývoj naopak brzdila dynamika cen ropy. Projevovalo se to hlavně zvolněním meziročního přírůstku cen průmyslových výrobců v Česku (1,4 %) i poklesem v případě EU.
- Nastavení základních měnověpolitických sazeb v průběhu 1. čtvrtletí prošlo několika změnami. Nejprve byla repo sazba v únoru zvýšena na 2,25 %, ale březnová situace vedla k jejímu snížení až na 1,00 %. Na celkový vývoj v březnu citlivě reagoval i kurz koruny, která oslabil vůči euru i dolaru.
- S výjimkou několika ukazatelů se na domácím trhu práce protipandemická opatření v 1. čtvrtletí zatím výrazněji neprojevovala. Celková zaměstnanost² meziročně klesla o 0,5 % a mezičtvrtletně se neměnila, čímž pokračovalo mírné ochlazení z předchozího kvartálu. Zaměstnanost klesla zejména ve zpracovatelském průmyslu (o 2,6 %). Oslabil růst ve službách (0,2 %) – na jedné straně se propadla zaměstnanost v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (–2,8 %) a v obchodě, dopravě, ubytování a pohostinství (–1,3 %), rozvoj informačních a komunikačních činností ale pokračoval (4,7 %). Podíl podniků v průmyslu i ve službách, které považovaly nedostatek pracovníků za významnou bariéru růstu, poklesl. Podstatněji se během 1. čtvrtletí neměnila ani míra obecné nezaměstnanosti. Meziroční růst průměrné hrubé měsíční mzdy v 1. čtvrtletí dále oslabil na 5,0 %. Důvodem bylo zejména zpomalení ve zpracovatelském průmyslu (4,0 %) a v obchodu (4,6 %), zmírnění mzdové dynamiky se ale týkalo většiny odvětví ekonomiky.
- V letošním 1. čtvrtletí dosáhl státní rozpočet schodku 44,7 mld. korun. Saldo se tak meziročně prohloubilo o 35,5 mld. Příjmy rozpočtu meziročně vzrostly o 3,6 % a zvýšilo se také celostátní daňové inkaso včetně pojistného (4,6 %). Dynamika inkasa ale byla výrazně silnější v lednu a únoru (7,8 %). Celkové výdaje se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšily o 13,0 %, z toho v březnu bylo zvýšení více než pětina. Rozpočtové výdaje táhly vzhůru zejména důchody, ale také posílení transferů na platy zaměstnanců v regionálním školství a výdaje na sociální služby. Narostly rovněž investiční výdaje. Státní dluh činil na konci 1. čtvrtletí 1 773 mld. korun. Meziročně vzrostl o 8,1 %, nejvíce od počátku roku 2017.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

